

Välkommen till
Första Linjekonferensen!

5:e dec
2019
i Stockholm

Att rusta barn, unga och oss själva

- Vem gör vad?

Den 5 december 2019 anordnar Uppdrag Psykisk Hälsa vid Sveriges Kommuner och Regioner en konferens om Första Linjen för barn och unga. Syftet med konferensen är att dela perspektiv och kunskap om arbetssätt och insatser på Första Linjen.

Målgrupper för dagen:

Konferensen vänder sig till medarbetare och chefer på Första Linjen samt politiker och tjänstemän med ansvar att fatta beslut som påverkar Första Linjeverksamheternas arbete.

När: 5 december 2019, kl. 10.00 - 16.00

Plats: Piperska muren
Scheelegatan 14, Stockholm

Från kl. 09.00 går det att besöka utställare i basaren och frukostmörgås och kaffe serveras

Deltagande kostar 600 kr (exkl. moms)

Anmäl dig här:

▶▶▶ <https://tinyurl.com/forstalinjen2019>

Frågor:

Om konferensens innehåll - Maria Kalingas Ruin • 072 - 998 15 76 • maria.kalingasruin@skr.se

Frågor om anmälan - Daniel Lindberg • daniel.lindberg@skr.se

UPPDRAG
Psykisk Hälsa
- uppdragpsykiskhalsa.se -

*Konferensen anordnas av
Uppdrag Psykisk Hälsa,
Sveriges Kommuner och Regioner*

Program:

TID	Bankettsalen	
09.00 - 10.00	Kaffe, smörgås och basaren öppnar	
10.00 - 10.10	Inledningstal (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i> , SKR)	
10.10 - 10.20	▶ Videoklipp - Vad säger barn och unga? (följs av samtal med Stella och Anna Silverstorm)	
10.20 - 10.45	Hur vill barn och unga få hjälp? - panelsamtal Paneldeltagare: <i>Gunilla Druve Jansson</i> (C), <i>Susanne Nordling</i> (MP), <i>Martin Forster</i> (leg. psykolog), <i>Ida Höckerstrand</i> och <i>Sofie Hallberg</i> (från Ångestpodden), (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i>)	
10.50 - 11.20	Föräldrastöd på Första Linjen - digitala möjligheter Föreläsare: <i>Martin Forster</i> (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i>)	
11.20 - 11.50	När de vuxna äter upp allt syre i rummet Föreläsare: <i>Erik Abrahamsson</i> (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i>)	
12.00 - 13.00	Lunch och basar	
13.00 - 13.45	 Seminariepass 1A (Bankettsalen)	 Seminariepass 1B (Ordensalen)
	Barnkonventionen från ord till handling Seminarieledare: <i>Emma Fagerstrand</i> (moderator - <i>Margareta Bolmgren</i> , MFOF)	NPF och beroendeproblematik Seminarieledare: <i>Lotta Borg Skoglund</i> (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i>)
13.45 - 14.30	Kaffe och mingel i basar (i Oscarssalen)	
14.30 - 15.15	 Seminariepass 2A (Bankettsalen)	 Seminariepass 2B (Ordensalen)
	Arbetsmodell för tidiga gemensamma insatser för barn och unga Seminarieledare: <i>Susanna Wallin Eriksson</i> , <i>Andreas Sjöstrand</i> , <i>Elisabeth Lönnqvist</i> och <i>Catrin Brissmalm</i> (moderator - <i>Anna Jonsson</i> , SKR)	Trauma på kartan - från forskning till prevention i praktiken Seminarieledare: <i>Maria Schillaci</i> , <i>Poa Samuelberg</i> (moderator - <i>Anna Sarkadi</i> , Uppsala universitet)
15.20 - 16.00	Avslutande pass (moderator - <i>Ing-Marie Wieselgren</i>)	
	Mår ungdomar dåligt eller mår de bara inte bra? - <i>Anna Sarkadi</i>	
	Vad kan vi göra och vad kan SKR göra? - <i>Anna Sarkadi</i> , professor i socialmedicin, <i>Per-Arne Andersson</i> (avdelningschef på avdelningen för utbildning och arbetsmarknad, SKR)	
16.00 - 16.30	Basar (i Oscarssalen)	

Seminarielidare:

Pass:

Lotta Borg Skoglund

Överläkare, specialist i allmänmedicin och psykiatri

Lotta är specialiserad inom neuropsykiatriska diagnoser och beroendeproblematik. Lotta forskar på Stockholm samt Uppsala universitet, inom preventiva insatser för psykisk ohälsa och skadligt bruk och beroende, samsjukligheten mellan ADHD, samt beroendeproblematik och emotionell instabilitet.

NPF och beroendeproblematik

Neuropsykiatriska diagnoser är medfödda och ärftliga tillstånd som förekommer hos upp till 10 % av alla barn i skolålder. Idag vet vi att man inte växer ur sin diagnos och att tillstånden inte är något vi kan "bota bort". Personer med ADHD lever i snitt 13 år kortare än jämnåriga personer i motsvarande socioekonomisk situation. Faktorer som bidrar till en ökad sjuklighet och dödlighet går att förebygga om vi hittar dessa individer som barn och erbjuder dem rätt stöd och behandling – idag har vi god kännedom om tidiga tecken på riskfaktorer för att identifiera barn och unga med underliggande neuropsykiatrisk sårbarhet. Särskilt hög är risken att drabbas av skadligt bruk eller beroende, så i gruppen unga med riskfylld alkoholkonsumtion eller droganvändande har vi anledning att vara särskilt uppmärksamma och observanta.

Erik Abrahamsson

Leg. psykoterapeut, Jämtland

Erik Abrahamsson har 30 års erfarenhet inom BUP Jämtland. Idag utbildar och handleder Erik i privat regi och är medförfattare till boken "Psykoteraapis förnyare" från 2013. Erik har tidigare undervisat på Mittuniversitetets socionomutbildning samt på psykoterapeututbildningen vid Umeås universitet.

När de vuxna äter upp allt syre i rummet

Erik kommer att presentera ett förhållningssätt som vi benämner BAS-samtal. Det handlar om separerade föräldrar med hög konfliktnivå. I dessa familjesystem bor endast förlorare. "Skilsmässomonstret" lurar föräldrarna att i den långvariga striden tappa bort sin föräldraförmåga, och barnen blir därmed de allra största förlorarna. BAS-samtalet är en fokuserad samtalsform, där utgångspunkten och slutmålet är på vilket sätt jag som vuxen kan förhålla mig till den andre för att få till ett föräldrasamarbete som är möjligt att vidmakthålla. Det handlar om att inta en ansvarsfull jag-position som förälder, inte för sin egen skull, utan enbart för barnets skull. Det handlar om nutid och framtid, ej dåtid.

Martin Forster

Leg. psykolog

Martin Forster är leg. psykolog och doktor i psykologi. Han har lång erfarenhet av att arbeta med föräldrastöd i olika former och verksamheter. Sedan flera år forskar han på Karolinska institutet och arbetar just nu också med att utveckla möjligheten för barn och föräldrar att träffa psykolog via video på KRY.

Föräldrastöd på Första Linjen - digitala möjligheter

Att arbeta med föräldrar är nästan alltid relevant och i vissa fall nödvändigt vid behandling av psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Det speglas i riktlinjer för Första Linjen, där föräldrastöd exempelvis rekommenderas som primär behandling vid utagerande problem hos barn. En utmaning är samtidigt att de evidensbaserade föräldrastödsprogrammen ofta är för omfattande för att rymmas inom ramarna för Första Linjens verksamhet. Vad finns det för alternativ? Går det att arbeta individuellt med program som är utformade för grupp? Vilka delar bör man prioritera? Är internetbaserat föräldrastöd en möjlighet?

Emma Fagerstrand

Barnrättsexpert

Emma Fagerstrand har många års erfarenhet av att arbeta med barnkonventionens implementering i offentlig verksamhet. Emma har i samarbete med SKR utvecklat implementeringsnycklar för barnrätt, och är författare till boken "Så blir barnkonventionen konkret - 12 nycklar till ett strategiskt barnrättsarbete".

Barnkonventionen från ord till handling

Barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020. I och med detta stärks skyddet för barn och unga. Men vad innebär det att tillämpa barnkonventionen, och hur kan konventionen vara ett stöd såväl i beslutsfattande som i mötet med enskilda barn och unga? Vad gör vi redan i linje med konventionen, och var finns utmaningarna?

Under föreläsningen får vi en kort genomgång av barnkonventionens viktigaste budskap, innebörden av att konventionen blir lag, och tips på hur man kan arbeta barnrättsbaserat.

Seminarielidare:

Pass:

Anna Sarkadi

Specialistläkare, professor i socialmedicin, Uppsala universitet

Anna Sarkadi leder en forskargrupp vars fokus är att förebygga psykisk ohälsa hos barn och föräldrar. I ett projekt undersöker de effekten av en gruppintervention på Första Linjen för posttraumatisk stress hos flyktingbarn. I sin kliniska roll leder Anna Sarkadi öppenvårdsbarnläkarnas arbete i Region Uppsala.

Mår ungdomar dåligt eller mår de bara inte bra?

Resultat från Liv och Hälsa Ung enkäten i Region Uppsala

Den så kallade tvådimensionella modellen av psykisk hälsa (Keyes, 2002) gör gällande att det finns fyra kategorier av psykisk mående där alla är en kombination av positiva aspekter på psykisk hälsa och symtom på psykisk ohälsa. Förvånande många ungdomar (50%) i 2019 års Liv och Hälsa Ung enkät hade låg positiv psykisk hälsa, utan att ha symtom på psykisk ohälsa. Vad betyder det för Första Linjen?

Poa Samuelberg

Leg. psykolog, psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi

Poa Samuelberg har tidigare arbetat på Traumaenheten vid BUP Stockholm och är idag föreläsare på Barnafriid - nationellt kunskapscentrum om våld mot barn, Linköpings universitet.

Trauma på kartan - från forskning till prevention i praktik

Hur kan Första Linjens vård av barn och unga bidra till att upptäcka, stötta och behandla våldsutsatta och traumatiserade barn?

Seminarier belyser Barnafriids regeringsuppdrag Trauma på kartan, kompetenshöjande insatser för psykiatrisk traumavård på grund- och spetsnivå, från forskning till prevention i praktik. Under seminariet ges konkreta exempel från insatser på nationell och regional nivå i uppdraget:

- Modellregioner som utvecklingspiloter
- Nationellt kompetensutvecklingsprogram
- Webbutbildning grundkurs Våld mot barn/barn och trauma
- Satsning på spetsutbildning i evidensbaserad PTSD vård för likvärdig tillgång till traumavård
- Ny barnbok om PTSD för små barn

Maria Schillaci

Leg. psykolog

Maria Schillaci har tidigare arbetat vid barnrättsorganisationerna ECPAT och Rädda Barnen med fokus på nationell och internationell samverkan, påverkan och kunskapspridning gällande sexuell exploatering av barn.

Seminarielidarna är verksamma som utredare för Barnafriids regeringsuppdrag Trauma på kartan - nationell kompetensutveckling av psykiatrisk traumavård för barn riktad till Första Linjens vård av barn och unga samt den specialiserade barn- och ungdomspsykiatrin.

Seminarieledare:

Pass:

Susanna Wallin Eriksson
Rektor, Holmsjö skola

Susanne Wallin Eriksson har arbetat som lärare under många år. Nu jobbar hon som rektor och projektledare för Tidiga och samordnade insatser (TSI) i Västra skolområdet Karlskrona kommun.

Arbetsmodell för tidiga gemensamma insatser för barn, unga och deras familjer

Under detta seminarium berättar vi om hur vi startade upp och kom igång med ett gemensamt och förebyggande "hands-on" arbete på våra skolor och förskolor i Holmsjö och Rödeby. De som ingår i vår arbetsmodell är socialtjänsten, Första Linjen, övrig primärvård, funktionsstödsförvaltningen, Uppdrag Psykisk hälsa vid SKR och elevhälsan. Vårt projektmål är att hitta och implementera arbetssätt som stärker vår personal i att våga upptäcka bekymmer tidigt. Syftet med projektet är dels att uppfylla elevhälsans främjande och förebyggande uppdrag men framförallt att ge våra barn och unga det stöd de behöver.

Andreas Sjöstrand
Enhetschef, Karlskrona kommuns socialtjänst

Andreas Sjöstrand arbetar som enhetschef i Karlskrona kommuns socialtjänst med ansvar för Mottagningsenhet och Fältgrupp. De sista två åren har Andreas haft särskilt fokus på förebyggande arbete och att göra socialtjänsten mer tillgänglig. Det dagliga arbetet bedriver han tillsammans med engagerade och utvecklingsinriktade medarbetare som sätter barnet i fokus.

Catrin Brissmalm
Verksamhetsutvecklare, Karlskrona kommun

Catrin arbetar som verksamhetsutvecklare på avdelningen för utveckling och verksamhetsstöd på Karlskronas kommun Funktionsstödsförvaltning. Catrin har en konsultativ roll i arbetet med TSI för att få andra professioner att tänka kring funktionshinderfrågor.

Elisabeth Lönnqvist
Psykiatrisjuksköterska, leg. psykoterapeut

Elisabeth är psykiatrisjuksköterska och leg. psykoterapeut med systemteoretisk inriktning, familjeterapeut, och arbetar i Primärvården på vårdcentral i region Blekinge.